

Veileder for utfylling av Årlig klima- og miljørapport

6.utgave – 9.August 2016

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	2
Brukerveiledning.....	3
Systemkrav	12
Arbeidsmiljø.....	12
Innkjøp	14
Avfall.....	16
Energi	19
Transport	20
Tiltak og handlingsplan	20
Klimaregnskap	23
Skreddersøm av miljøindikatorer for Hovedkontorer	27
Ofte stilte spørsmål.....	27
Vedlegg	28

Innledning

Alle miljøfyrtårnsertifiserte virksomheter skal levere Årlig klima- og miljørapport i miljøfyrtårnportalen innen 1. april. Rapporten er ment som et verktøy for virksomheter og gjennom klima- og miljørapporten skal virksomheten dokumentere sine miljøprestasjoner fra år til år.

Kriteriet alle virksomheter skal oppfylle er følgende:

Kriterie 7: Ved førstegangssertifisering skal virksomheten utarbeide en Klima- og miljørapport. Etter førstegangssertifisering skal årlig Klima- og miljørapport for foregående hele kalenderår fylles ut og leveres i Miljøfyrtårnportalen innen 1. april.

Veiledningstekst til kriteriet:

Klima- og miljørapporten er et styringsverktøy for miljøarbeidet. Målsettingen er at virksomheten dokumenterer årlig forbedring av sine prestasjoner i miljørapporten. Verktøyet omfatter to deler - en rapporteringsdel på fjorårets miljøprestasjoner og en handlingsplan for kommende år. Denne handlingsplanen bør inngå i virksomhetens øvrige planer. Klima- og miljørapporten fylles ut hvert år innen 1. april. Alle felt skal fylles ut, med unntak av de som er merket valgfrie. Dersom det er felt som ikke er relevante for virksomheten eller ikke kan besvares, må dette begrunnes i kommentarfeltet.

ÅRLIGE KLIMA- OG MILJØRAPPORTER	
Årlig klima- og miljørapport for 2015 Levert, 20.06.2016	Se statistikk
Årlig klima- og miljørapport for 2014 Levert, 20.06.2016	Se statistikk
Årlig klima- og miljørapport for 2013 Levert, 27.04.2016	Se statistikk

Rapporten må gjenspeile virksomhetens miljøarbeid både på resultater og tiltak. Det skal fastsettes årlige mål for indre og ytre miljø i HMS-arbeidet i klima- og

miljørapporten. Rapporten kan dermed betraktes som en årsrapport på indre og ytre miljø og det er altså virksomhetens årlige status på indre og ytre miljø som fremstilles.

Ved å fylle ut en fullstendig miljørapport kan man oppfylle Regnskapsloven § 3-3 «Årsberetningens innhold» (se vedlegg 1) og også Miljøinformasjonsloven § 16. «Rett til miljøinformasjon om virksomhet» (se vedlegg 2). Klima- og miljørapporten underbygger dessuten et prinsipp som er like viktig i miljøledelse som i økonomi – ”kontinuerlig forbedring”. Ingen virksomhet blir tatt på alvor dersom den ikke dokumenterer sine økonomiske resultater, sånn er det også med klima- og miljørapporten.

Klima- og miljørapportering er et spennende og krevende fagfelt, og vi har alle ennå mye å lære.

Vi anbefaler å se igjennom denne veilederen før dere begynner å fylle ut den årlige klima- og miljørapporten. Ha gjerne denne veilederen som oppslagsverk ved utfylling av rapporten.

Vi er tilgjengelig for alle spørsmål eller kommentarer dere måtte ha om temaet. Husk at de fleste svarene er å finne i deres eget nærmiljø, i kommunen, og ikke minst hos konsulenten dere benyttet da dere først valgte å bli Miljøfyrtårn.

Mange spørsmål finner dere forhåpentligvis også svar på ved å benytte dere av *hjelpeteksten* som er å finne i de ulike feltene i miljørapporten:

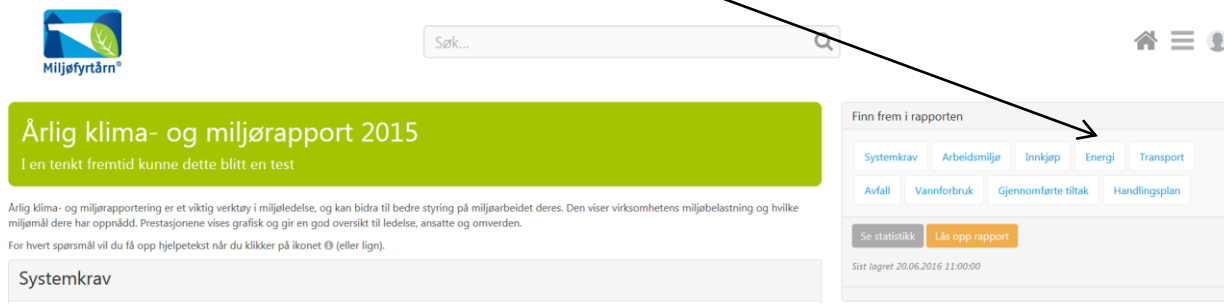
For hvert spørsmål vil du få opp hjelpetekst når du klikker på ikonet .

Bruerveiledning

Hvordan navigere i miljørapporteringsskjemaet

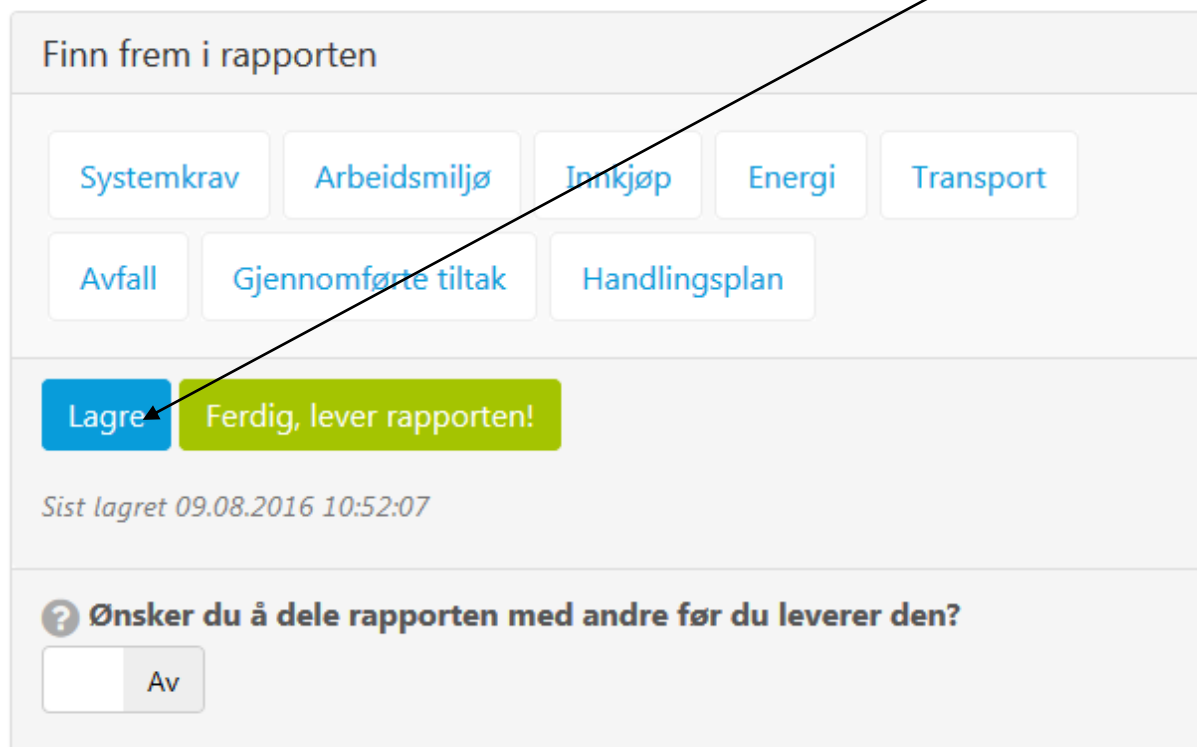
På høyre side i miljørapporteringskjemaet er det en meny hvor du kan finne frem i de ulike miljøtemaene dere skal rapportere på. Ved å trykke på eksempelvis «energi» så flyttes skjemaet ned dit.

Meny for å navigere i miljørapporten.

Lagring av data

Data autolagres i skjemaet når man fyller det ut. Det vil si at når man har fylt ut et felt og går ut av feltet så lagres dataene. Man kan i tillegg benytte seg av «lagre knappen» i menyen:

Hvis du ønsker at en kollega eller noen andre skal se over rapporten før den leveres, trykk på funksjonen for dette. Du får da aktivert en lenke som du eksempelvis kan sende i en e-post.

Vær oppmerksom på at du selv har ansvar for at eventuell sensitiv informasjon lagt i rapporten ikke spres til uvedkommende.

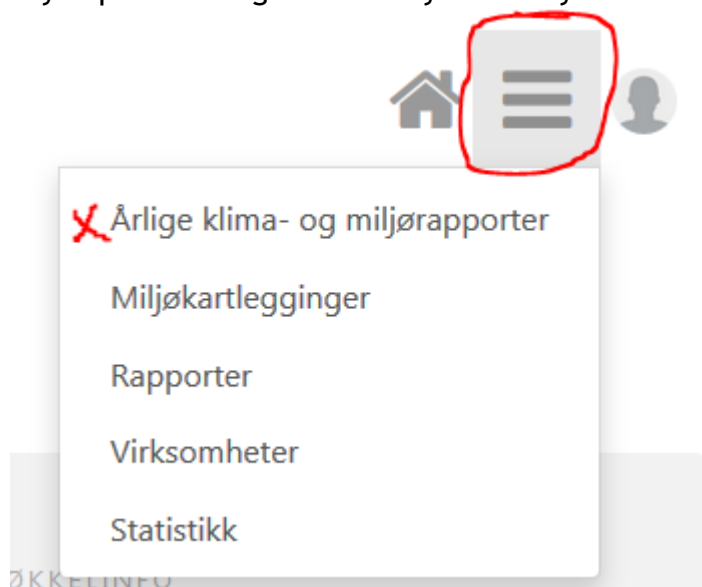
? Ønsker du å dele rapporten med andre før du leverer den?

☐ Av

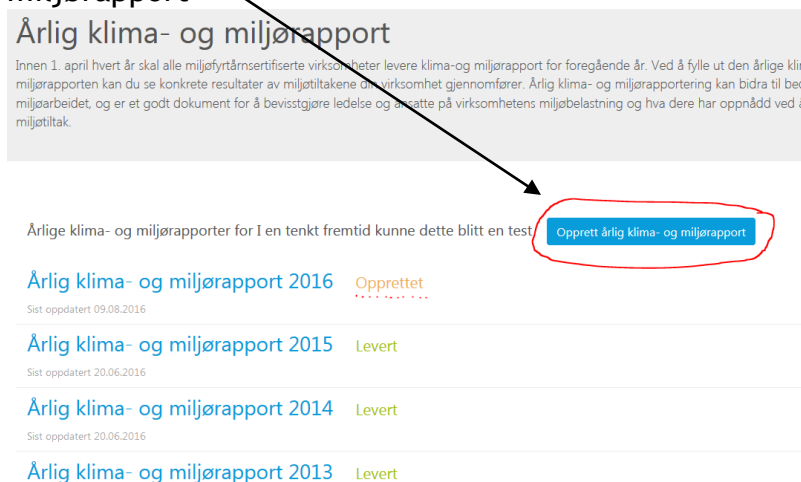
Finne frem til den årlige Klima- og miljørapporten

Du finner rapporten ved å følge disse stegene når du har logget inn på Miljøfyrtårnportalen:

1. Trykk på hamburgeren i menyen til høyre:

2. Velg «Årlige klima- og miljørapporter»
3. Du får nå en oversikt over tidligere opprettede, lagrede samt leverte miljørapporter
4. Skal du opprette ny miljørapport trykker du på «Opprett årlig klima- og miljørapport»

Fyll ut miljøkartlegging

Funksjonalitet i felter i rapporteringsskjemaet

100%

Lagrange

Innkjøp

Visste du at det offentlige og private gjør innkjøp for flere hundre milliarder kroner årlig? Klare miljøkrav og- kriterium resulterer i kjøp av varer og tjenester som belaster miljøet mindre; mindre ressursbruk, mindre energibruk, mindre avfall og mindre bruk av helse- og miljøskadelige kjemikalier.

Antall miljømerkede produkter til egen drift ⓘ

Bransjekrav-ID 16

Forrige rapport: 10.00

Hjelpetekst. Hjelpeteksten vises når man holder musepekeren over tegnet «i».

Antall leverandører som er miljøsertifiserte (ISO/EMAS, Svanen, Blomsten eller Miljøfyrtårn) ⓘ

Bransjekrav-ID 17

Forrige rapport: 6.00

Her kan du sammenligne med det som ble fylt inn i fjorårets rapport.

Antall økologiske varer til egen drift (Debio/Ø-merket) ⓘ

Bransjekrav-ID 16

Forrige rapport: 3.00

Ønsker dere å registrere deres miljøvennlige innkjøp i prosentandel?

☐ Ja ☒ Nei

Ved å velge JA så kommer spørsmål om innkjøp i prosentandel opp

Finn frem i miljørapport 2016

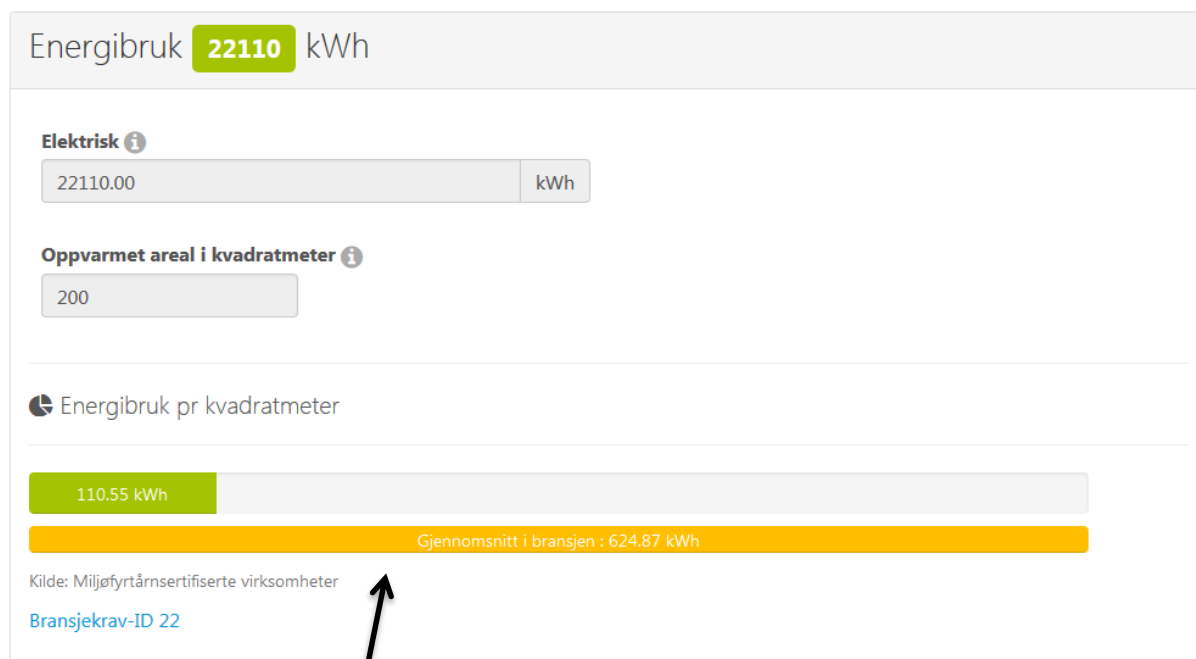
Systemkrav	Arbeidsmiljø	Innkjøp	Energi
Transport	Avfall	Gjennomførte tiltak	
Handlingsplan			

Lagre **Ferdig, lever rapporten!**

Sist lagret 04.03.2016 09:44:06

Her leverer dere Miljørapport. Ikke lever før den er helt ferdig utfylt. Dere kommer så til en side hvor dere får statistikk og oversikt over årlig utvikling på avfall, energi og sykefravær.

Man vil også under noen utvalgte miljøtemaer få opp sammenligning mot bransjerapporter og konsernet man er knyttet opp til.

Sammenligning mot
gjennomsnitt bransjen
man er i.

Årlig utvikling i miljøprestasjoner vises når man leverer rapporten

Når man er ferdig med å fylle ut miljørapporten så trykker man på knappen «ferdig, lever rapporten». Da kommer man inn på en kvitteringsside hvor man ser statistikk over avfall, sykefravær og energi. I tillegg kan man ta ut dataene i Excel, PDF format og som en delbar offentlig lenke.

Finn frem i miljørapport 2016

Systemkrav	Arbeidsmiljø	Innkjøp	Energi
Transport	Avfall	Gjennomførte tiltak	
Handlingsplan			

[Lagre](#) [Ferdig, lever rapporten!](#)

Sist lagret 04.03.2016 09:44:06

Finn frem i miljørapport 2015

Systemkrav	Arbeidsmiljø	Innkjøp	Energi
Transport	Avfall	Gjennomførte tiltak	
Handlingsplan			

[Se statistikk](#) [Lås opp rapport](#)

Sist lagret 01.03.2016 10:03:25

Senere kan man gå inn i den leverte miljørapporten og se statistikken.

Systemkrav

Omsetning/ Sum driftsutgifter

Vi ber dere her oppgi omsetning eller sum driftsutgifter. En virksomhets aktivitet kan gjerne måles her, og dette kan igjen få konsekvenser for dens miljøbelastning.

For private virksomheter oppgis *omsetning*, for offentlige virksomheter oppgis *sum driftsutgifter*. Omsetningen oppgis *eksklusiv* merverdiavgift.

Antall årsverk

Dette sier også noe om aktiviteten i virksomheten. Ved å rapportere inn dette kan man eksempelvis få regnet ut avfallsmengder fordelt på antall årsverk.

Arbeidsmiljø

Sykefravær

"Totalt sykefravær" måles i antall dager ansatte har vært borte fra jobb på grunnlag av sykemelding fra lege, enten det er korttidssykemelding eller langtidssykemelding, og antall dager man har vært borte på grunnlag av egenmeldt sykefravær. Alle typer sykefravær gjelder *egen* sykdom. Fravær på grunn av andres sykdom, f.eks. egne barns sykdom, skal ikke tas med. Aktiv sykemelding defineres som sykefravær.

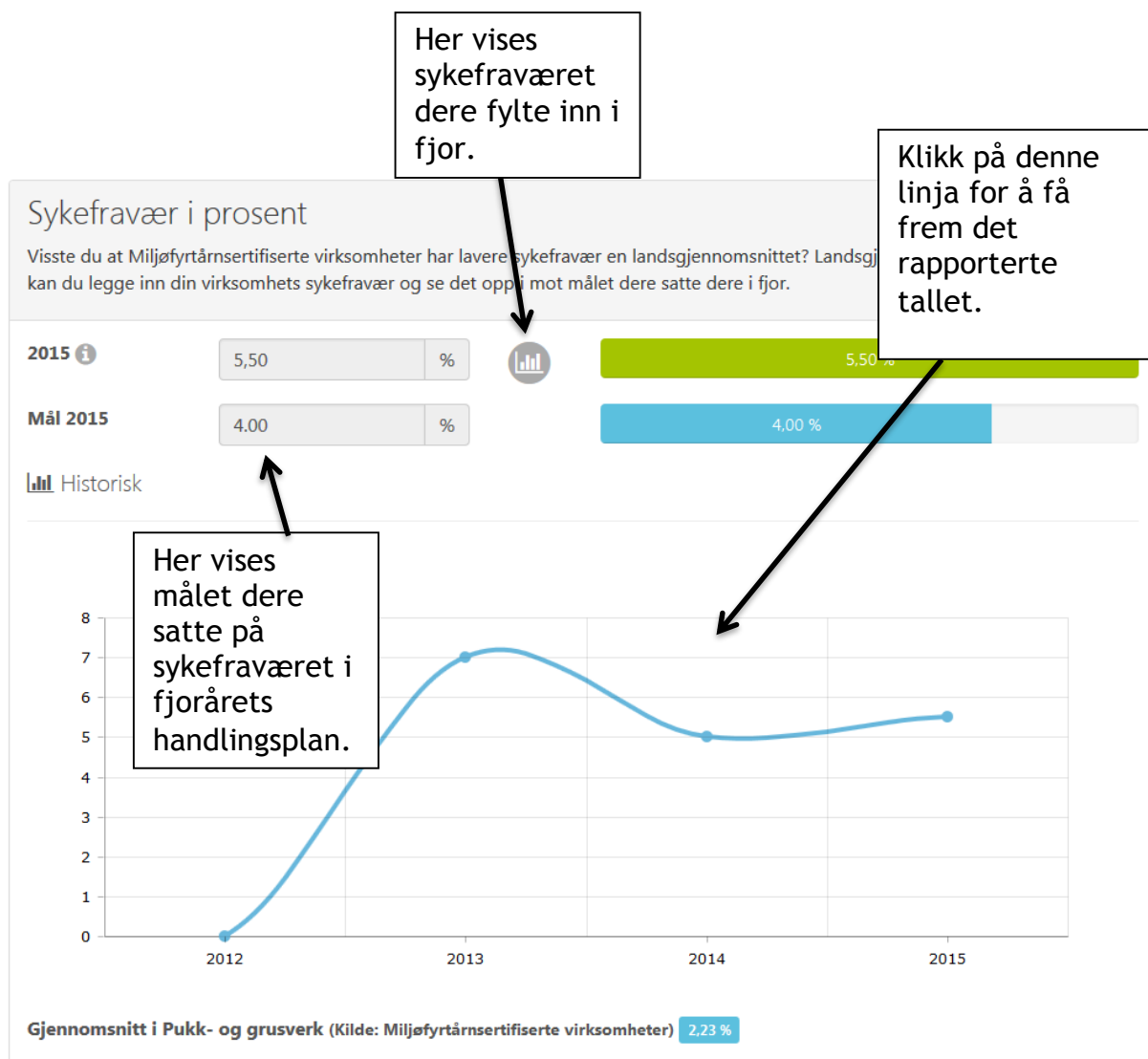
Eksempel på utregning: i en bedrift med 3,5 årsverk er én person borte i 4 uker pga. sykemelding, og to personer er borte én dag hver. Bedriften har avtalt 5 uker ferie.

Egenmeldt fravær:	2 dager
Korttidssykemelding:	20 dager
Avtalte arbeidsdager:	$3,5 * 47 \text{ uker} * 5 \text{ dager} =$
	822,5 dager
Fraværsprosent:	$(22 \text{ dager} / 822,5 \text{ dager}) * 100 =$
	2,7 %

Ved å fylle inn sykefraværet kan man sammenligne ens egen virksomhet mot andre virksomheter i samme bransje.

Gjennomsnitt i Hotell (Kilde: Miljøfyrtårnsertifiserte virksomheter) 4,54 %

Har man rapportert sykefraværet over flere år, får man også opp en historisk utvikling. Klikk på den blå linja for å kunne se tallet.

Innkjøp

Innkjøpspolitikken er en av de mest effektive virkemidlene dere har for å bidra til et bedre miljø. Vi har innarbeidet flere indikatorer på hvordan dere kan måle kvaliteten på innkjøpsrutinene.

Antall miljømerkede produkter til egen drift ⓘ
Bransjekrav-ID 16

10.00

Forrige rapport: 10.00

Antall leverandører som er miljøsertifiserte (ISO/EMAS, Svanen, Blomsten eller Miljøfyrtårn) ⓘ
Bransjekrav-ID 17

6.00

Forrige rapport: 5.00

Antall økologiske varer til egen drift (Debio/Ø-merket) ⓘ
Bransjekrav-ID 16

3.00

Forrige rapport: 2.00

Ønsker dere å registrere deres miljøvennlige innkjøp i prosentandel?

☒ Ja ☐ Nei

Har dere produkter for videresalg til markedet?

☐ Ja ☒ Nei

Totale mengder årlig forbrukt papir ⓘ

310.00

Kg

Forrige rapport: 456.00

Trykk på denne knappen hvis dere heller ønsker å oppgi miljøvennlige innkjøp i prosentandel.

Innkjøp er ikke del av klimaregnskapet.

Antall leverandører som er miljøsertifiserte

Leverandører man har et fast forhold til over lengre tid. Dette kan være enkeltinnkjøp av tjenester som er avgrenset i tid. Tjenester kan være både miljøsertifiserte (Miljøfyrtårn, ISO14001 etc.) og miljømerkede (f.eks. Svanemerket)

Antall miljømerkede produkter til egen drift

For *produkter* finnes kun miljømerkene.

Eks: hvis dere har 10 svanemerkede flasker med rengjøringsmiddel telles og registreres det kun som 1 miljømerket produkt. Sun-light er et eksempel på svanemerket oppvaskmiddel.

Antall økologiske varer til egen drift

Er du i tvil om hva som er økologisk? Sjekk hva som fins av økologiske matvarer – det norske ø-merket på følgende nettside:

<https://portal.debio.no/ACM/faces/form/portal/tools/partnercertsearch.xhtml>

<http://www.miljofyrtarn.no/fagstoff/innkjop>

Har dere produkter for videresalg til markedet?

Har dere produkter for videresalg til markedet?

☐ Ja ☒ Nei

For dere dette gjelder; trykk på «ja» for å oppgi antall *miljømerkede produkter* for videresalg.

Avfall

Virksomhetene må selv ta kontakt med tilgjengelig renovatør for å få oppgitt månedlig avfallsstatistikk dersom dette allerede ikke er etablert. Virksomheter som er leietakere og ikke har tilgjengelig avfallsstatistikk fra renovatør må selv veie avfallet. De av dere dette gjelder bør registrere volumet jevnlig, men det er også mulig å gjennomføre en ”stikkprøve” over en representativ periode på for eksempel to uker. Be konsulenten om tips.

For å rapportere inn avfallsmengder legger du enkelt til de avfallstypene dere har, og tall på dette:

Kildesortert avfall	3906
Velg kilder...	
Restavfall	0
Velg kilder...	

Avfallskategoriene skal være mest mulig tilpasset deres behov. Dersom dere savner avfallskategorier setter vi veldig pris på å få beskjed om dette.

Utsnitt av avfallsindikatorer som skal fylles ut

Avfall

Visste du at avfallsmengden i Norge er doblet siden tidlig på 1990-årene med et stadig større forbruk. Hvis vi fortsetter i samme tempo, vil avfallsmengden nok en gang innen 2030. For å skaffe materialer som ender som avfall, bruker vi stadig mer naturressurser.

Kildesortert avfall kilo

Velg kilder

- Velg kilder
- Papp og papir (løst i beholder)
- Papp og papir (komprimert)
- Emballasjeplast og annen mykplast
- Organisk avfall (hageavfall o.l.)
- Fett fra fettutskiller
- Trevirke

☐ kilo ☐ liter

Glass og metall

☐ kilo ☐ liter

Velg avfallstyper og legg inn mengde. Dere kan ikke slette en avfallstype når den først er lagt til.

i Miljørapport 2036

Arbeidsmiljø Innkjøp

Energi Transport Avfall

Vannforbruk Kjemikalieforbruk

Klimaregnskap Gjennomførte tiltak

Handlingsplan

Lagre Ferdig, lever rapporten!

Sist lagret 06 jan 2014 12:42

12:43 06.01.2014

Avfall

Visste du at avfallsmengden i Norge er doblet siden tidlig på 70-tallet? Dette henger sammen med et stadig større forbruk. Hvis vi fortsetter i samme tempo som i dag, vil vi doble avfallsmengden nok en gang innen 2030. For å skaffe materialer til å lage alle produktene som ender som avfall, bruker vi stadig mer naturressurser.

Finn frem i Miljørapport 2036

Systemkrav Arbeidsmiljø Innkjøp Energi Transport Avfall

Kildesortert avfall **0** kilo

Velg kilder

Velg kilder

- Papp og papir (løst i beholder)
- Papp og papir (komprimert)
- Emballasjeplast og annen mykplast
- Organisk avfall (hageavfall o.l.)
- Fett fra fettutskiller
- Trevirke

Glass og metall

Her skriver dere inn tallene dere har på Glass og metall, **ENTEN** oppgitt i liter eller kilo (kg)

Er pappen løst i kontainer eller er pappen løst i beholder (samlet i avfallsbeholder) eller er pappen komprimert (dette gjelder **KUN** for de virksomhetene som har komprimator).

12:43 06.01.2014

Når man har lagt til avfallstyper og rapportert så får man ut følgende i skjemaet:

- Totale mengder kildesortert avfall, dette vises ved overskriften
- Kildesortert avfall pr. årsverk, dette vises under mengdene
- Totale mengder restavfall, dette vises ved overskriften
- Restavfall pr. årsverk, dette vises under mengdene
- Totale mengder avfall, dette vises nederst sammen med kildesorteringsprosenten

For mer informasjon om ulike typer avfall og avfallspyramiden, se: <http://sortere.no> eller

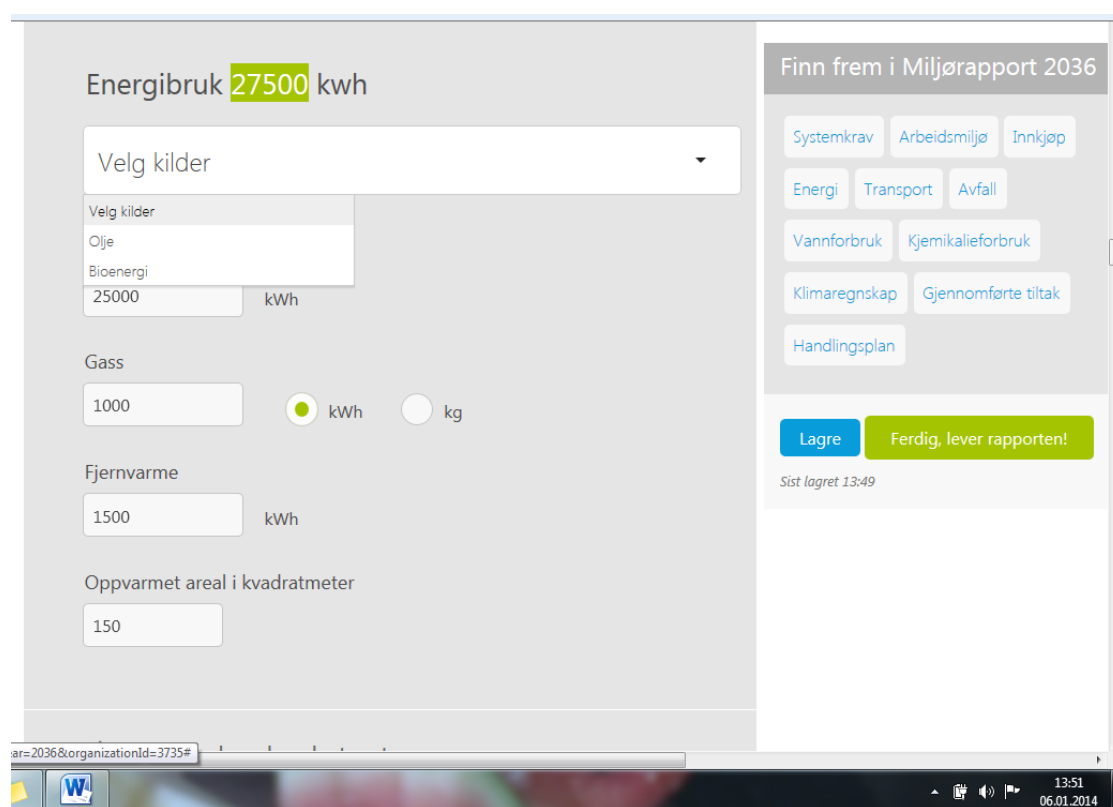
<http://avfallspyramiden.no/>

Avfall er en del av klimaregnskapet, det er utslipp knyttet til restavfall som vises i klimaregnskapet.

Energi

Energi har blitt et av de aller viktigste miljøtemaene de siste årene. Behovet for redusert energibruk er stadig økende. Dette medfører at flere kommuner og andre aktører i økende grad vil etterspørre detaljert informasjon om energibruken til lokale virksomheter.

På energi må man også velge energikilder og fylle inn mengder. Også her får man sammenligning mot bransjerapporter og konsern man eventuelt er tilknyttet

The screenshot shows a web application interface for reporting energy use. The main section is titled "Energi" and displays a total energy use of "27500 kwh". Below this, there is a dropdown menu labeled "Velg kilder" (Select sources) with a list of options: "Olje" (Oil) and "Bioenergi" (Bioenergy). The "Olje" option is selected, and the value "25000" is entered in the adjacent input field, with "kWh" as the unit. Below this, there are sections for "Gass" (Gas) and "Fjernvarme" (District heating). The "Gass" section has a radio button selected for "kWh" and a value of "1000" entered. The "Fjernvarme" section has a value of "1500" entered, with "kWh" as the unit. At the bottom, there is a section for "Oppvarmet areal i kvadratmeter" (Heated area in square meters) with a value of "150" entered. On the right side of the interface, there is a sidebar titled "Finn frem i Miljørapport 2036" (Find your way in the 2036 Environmental Report). It contains several buttons: "Systemkrav" (System requirements), "Arbeidsmiljø" (Work environment), "Innkjøp" (Procurement), "Energi" (Energy), "Transport" (Transport), "Avfall" (Waste), "Vannforbruk" (Water use), "Kjemikalieforbruk" (Chemical use), "Klimaregnskap" (Carbon footprint), "Gjennomførte tiltak" (Implemented measures), and "Handlingsplan" (Action plan). At the bottom of the sidebar, there are two buttons: "Lagre" (Save) and "Ferdig, lever rapporten!" (Finished, submit report!). Below these buttons, it says "Sist lagret 13:49" (Last saved 13:49). The bottom of the screenshot shows a Windows taskbar with the date "06.01.2014" and time "13:51".

Energi er en del av klimaregnskapet.

Transport

Nå som klimaendringene brer om seg, blir det stadig mer fokus på våre transportvaner. Indikatoren ”flyreiser” gjelder kun for tjenestereiser. Det å finne ut antall flytimer for en virksomhet kan være et omfattende og tidkrevende arbeid. Enten må dere selv føre oversikt over flyreiser dere gjennomfører, men ofte har også reisebyrået en oversikt over flyreisene virksomheten har gjennomført. For å fylle ut antall flyreiser gjør dere følgende: Finn antall flyreiser som er gjennomført i Norden (én reise inkluderer tur/retur), Europa og Verden og rapporter på dette.

Det er også mulig å legge inn CO₂ fra flyreiser direkte i Miljørapporten. Dette har ofte reisebyrået tilgjengelig og dere kan spør om det når dere bestiller flyreiser.

Nb. Fyll inn enten flyreiser, eller CO₂ utslipp. Fyller man inn begge deler blir det dobbeltrapportering.

Når vi etterspør antall web møter/telefonmøter ønsker vi at dere skal oppgi møter som erstatter fysiske møter hvor det ville vært behov for transport.

Transport er en del av klimaregnskapet.

Tiltak og handlingsplan

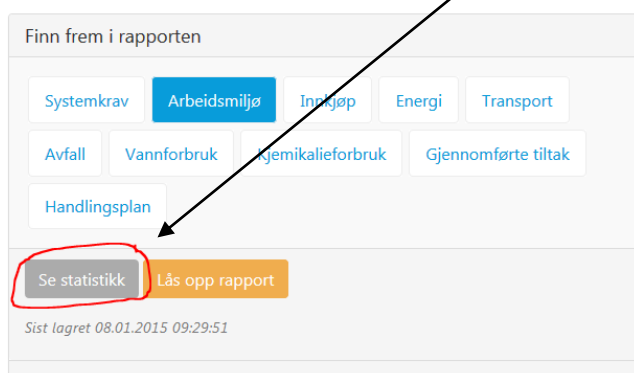
Tiltak og handlingsplaner er de viktigste delene av en miljørapport. Her har dere muligheten til å bevise at dere tar miljøarbeidet alvorlig, og at dere ønsker å gjøre en innsats. Dersom dere har valgt å la andre virksomheter få lese deres miljørapport, må dere passe på at sensitive forhold ikke blir omtalt i detalj. Eksempel på sensitive forhold kan være konkrete årsaker til sykefravær (medisinske diagnoser eller detaljerte opplysninger omkring operasjoner).

DEL DERES RESULTATER MED ANDRE!

Ønsker du å se deres miljøprestasjoner og dele disse gode resultatene med flere? Etter at du har fylt ut miljørapporten får du automatisk en grafisk oversikt som viser din virksomhets miljøengasjement og samfunnsansvar. Her kan du også hente ut illustrasjoner og statistikk til internt og eksternt bruk i din virksomhet når dere skal vise til egne miljøresultater.

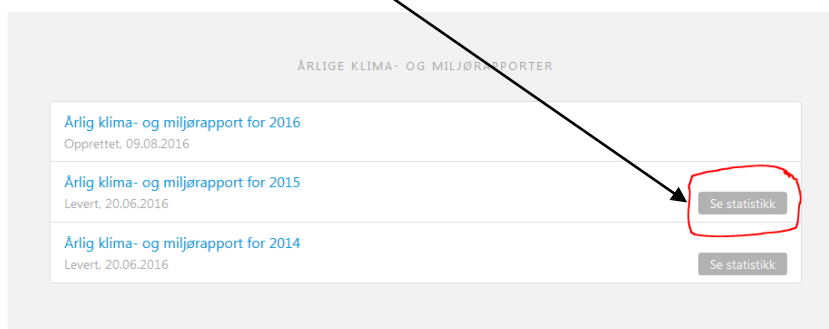
For å finne frem den grafiske oversikten:

Sørg for at den årlige Klima- og miljørapporten er levert. Gå inn i den leverte rapporten og trykk på følgende:

Du kan også være på virksomhetssiden og scrolle ned til du kommer til følgende boks:

Trykk på «Se statistikk».

Når du skal dele resultatene med andre kan du enkelt gjøre dette på tre forskjellige måter:

1. Ved å øverst i høyre hjørne på denne siden velge «Skriv ut»-knappen, da kan du skrive ut eller lagre som PDF. PDFen kan se slik ut (denne er zoomet inn):

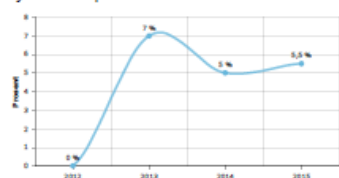
Urealistisk testsenter

Årlig klima- og miljørapport for 2015

Arbeidsmiljø

Sykefravær i prosent

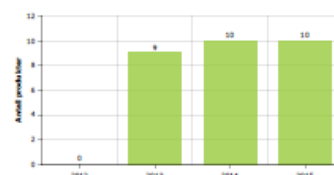

Kommentar

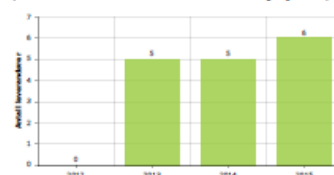
Vi har ikke hatt noen sykefravær i 2015.

Innkjøp

Antall miljømerkede produkter til egen drift

Antall leverandører som er miljøsertifiserte (ISO/EMAS, Svanen, Blomsten eller Miljøfyrtårn)

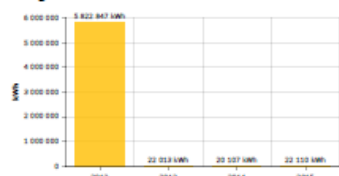

Kommentar

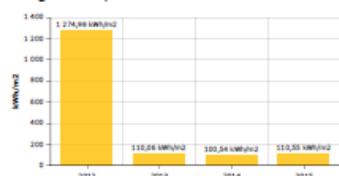
Vi har ikke hatt noen miljøsertifiserte leverandører i 2015.

Energi

Energiforbruk

Energiforbruk pr. kvadratmeter

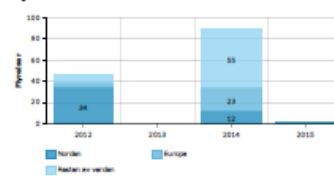

Kommentar

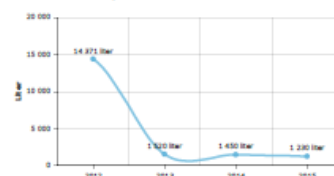
Vi har ikke hatt noen energiforbruk i 2015.

Transport

Flyreiser

Drivstofforbruk, totalt

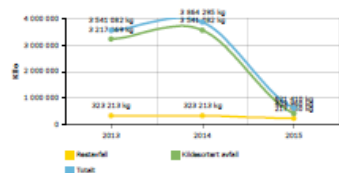

Kommentar

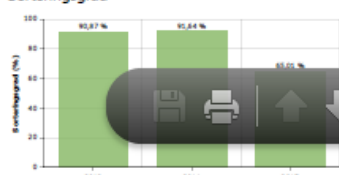
Vi har ikke hatt noen drivstofforbruk i 2015.

Avfall

Avfall

Sorteringsgrad

Gjennomførte tiltak

Handlingsplan

Handlingsplanen er en plan for å gjennomføre tiltak som skal bidra til å redusere miljøpåvirkningen fra virksomheten. Planen er basert på en miljøundersøkelse som ble gjennomført i 2013. Planen er delt inn i fire kategorier: Energi, Transport, Avfall og Miljøfyrtårn. Planen er godkjent av styret i 2013.

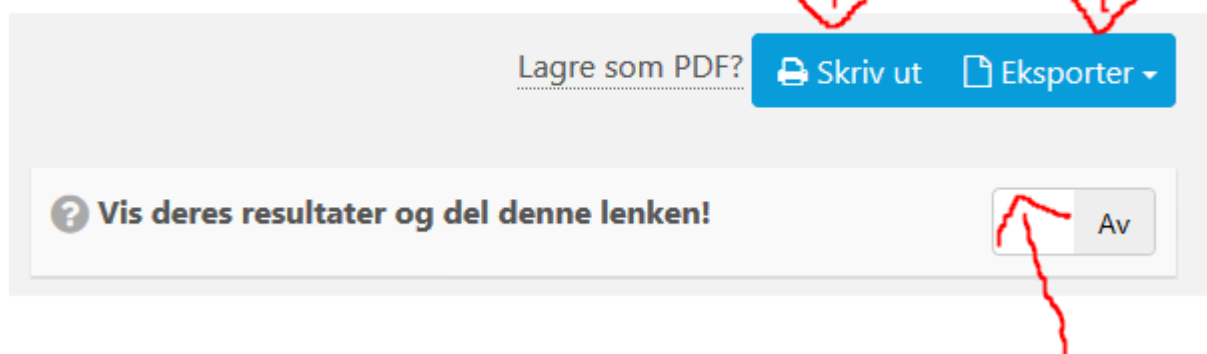
Handlingsplan

Handlingsplan

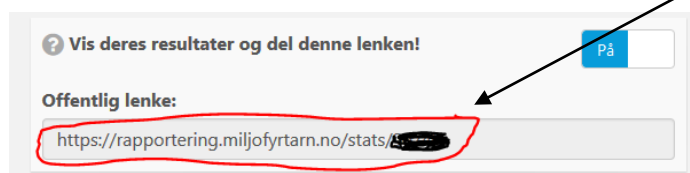
Handlingsplanen er en plan for å gjennomføre tiltak som skal bidra til å redusere miljøpåvirkningen fra virksomheten. Planen er basert på en miljøundersøkelse som ble gjennomført i 2013. Planen er delt inn i fire kategorier: Energi, Transport, Avfall og Miljøfyrtårn. Planen er godkjent av styret i 2013.

Handlingsplan

Handlingsplanen er en plan for å gjennomføre tiltak som skal bidra til å redusere miljøpåvirkningen fra virksomheten. Planen er basert på en miljøundersøkelse som ble gjennomført i 2013. Planen er delt inn i fire kategorier: Energi, Transport, Avfall og Miljøfyrtårn. Planen er godkjent av styret i 2013.

2. Du kan også eksportere resultatene til Excel (csv fil).
3. Du kan også dele resultatene ved å aktivere en offentlig lenke. For å aktivere lenken må du trykke på «på» og du kan da kopiere lenken som vises. Lenken kan du sende i e-post til andre eller dele på deres egen nettside. Vær oppmerksom på at den offentlige lenken kan brukes i anbud og lignende. Lenken inneholder ikke, i motsetning til PDFen, gjennomførte tiltak og handlingsplan. Den offentlige lenken kan se slik ut:

Klimaregnskap

Et klimaregnskap er som ethvert budsjett. Ulike poster på budsjettet måles i en felles enhet – i økonomien brukes kroner, i miljøledelse brukes ”kilo CO₂” – og samles i en total sum. Dersom dere klarer å fylle ut de relevante temaene, har dere også gjort det nødvendige forarbeidet for å lage klimaregnskap.

Miljøfyrtårn baserer klimakalkulatoren på klassifiseringen til Greenhouse Gas Protocol (GHG). CO₂-kalkulatoren deler opp virksomhetens utslipp av CO₂ i tre områder (scope). Disse er inndelt etter hvor utslippet foregår (i egen virksomhet eller hos andre virksomheter) og hvor stor innflytelse virksomheten har til å endre utslippene.

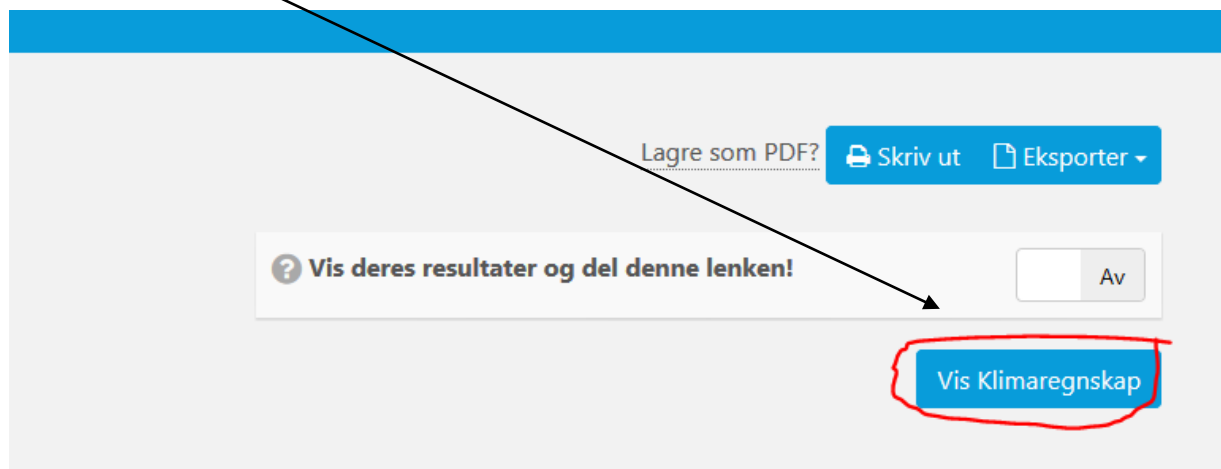
Hva er Scope 1, 2 og 3?

Scope 1 er de direkte kildene til bedriftens utslipp av klimagasser. Scope 2 og 3 er de indirekte utslippskildene. Se vedlegg 3 for mer informasjon om GHG protokollen.

Merk at bare en liten fraksjon av de indirekte utslippene (Scope 3) er inkludert. For de fleste virksomheter er dette den største bidragsyteren til klimafotavtrykket. De direkte utslippene omfatter utslipp fra egne kjøretøy og produksjon av energi til oppvarming (Scope 1). Indirekte utslipp omfatter utslipp fra produksjon av el og fjernvarme (kalles Scope 2) samt alle utslipp knyttet til å produsere de varer og tjenester som virksomheten konsumerer (Scope 3).

I likhet med de fleste slike kalkulatorer, gir klimakalkulatoren til Miljøfyrtårn et forenklet bilde av en komplisert virkelighet. Dere må derfor behandle resultatet med forsiktighet. Dersom dere eller deres konsulent ønsker å benytte andre kalkulatorer eller regnskapsmetoder, er vi tilgjengelige dersom dere har spørsmål. Metodene *må* kunne kontrolleres av oss eller av sertifisøren.

For å se deres klimaregnskap trykker man på følgende knapp, inne på deres egen statistikkside:

Klimaregnskapet som da vises ser slik ut:

Klimaregnskap

Klimaregnskapet er basert på Greenhouse gas Protocol Corporate Standard (forkortet GHG-protokollen). GHG-protokollen er den mest utbredte regnskapsstandarden til beregning av virksomhetens utslipp av klimagasser

[Mer informasjon](#)

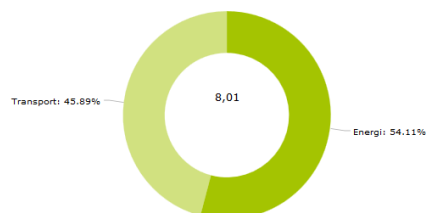

Urealistisk testsenter

2015

Scope 1					
Bensin	510 liter	*	2,32 Kg CO2/liter	1,18	tonn CO2
Diesel	720 liter	*	2,66 Kg CO2/liter	1,92	tonn CO2
				Sum scope 1	3,10 tonn CO2
Scope 2					
Elektrisk	22110 kWh	*	0,196 Kg CO2/kWh	4,33	tonn CO2
				Sum scope 2	4,33 tonn CO2
Scope 3					
Diesel	720 liter	*	0,44 Kg CO2/liter	0,32	tonn CO2
Bensin	510 liter	*	0,51 Kg CO2/liter	0,26	tonn CO2
				Sum scope 3	0,58 tonn CO2
				Total CO2 utslipp	8,01 tonn CO2

PROSENTVIS FORDELING AV CO2-UTSLIPP 2015

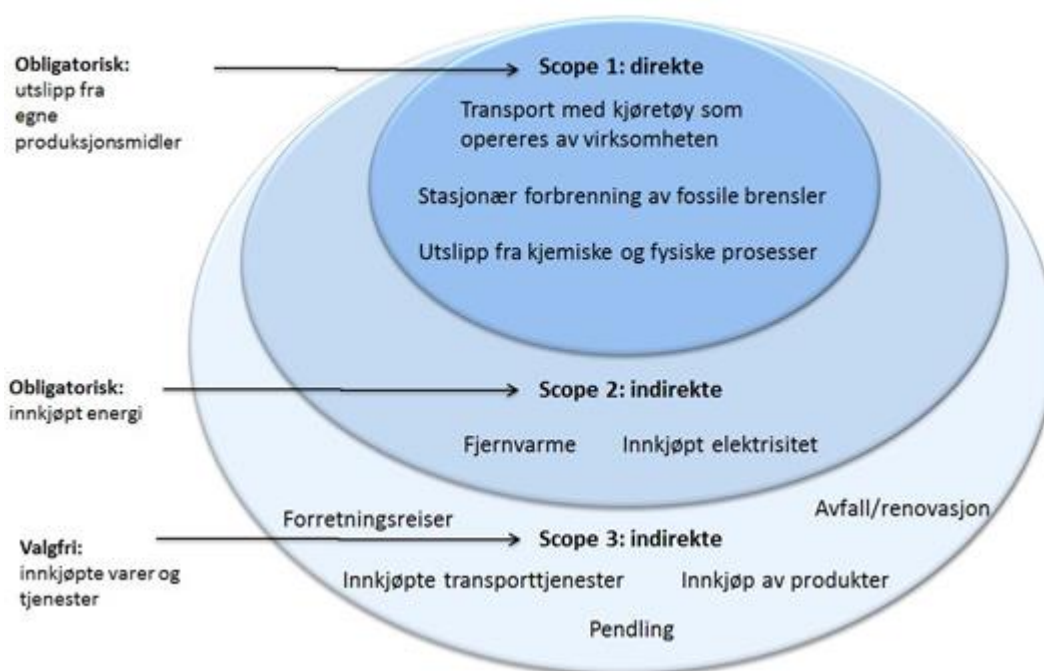
Foten øverst til høyre illustrerer siste års CO2 utslipp basert på siste års leverte Klima- og miljørapport.

Nedover følger oversikt over utslippene fordelt på scope 1, 2 og 3. Til slutt vises et kakediagram som illustrerer hvor stor prosentandel av de totale utslippene.

Stiftelsen Miljøfyrtårn har utarbeidet en klimastrategi, den kan lese ved å trykke på «Mer informasjon» til venstre for foten.

Illustrasjon Scope 1,2 og 3:

Rapportering og avgrensninger iht Greenhouse Gas Protocol

Kilde: CO2focus

Et godt klimaregnskap vil ikke bare hjelpe dere med å redusere egne utslipp, det legger også til rette for de som ønsker å kjøpe klimakvoter. Vi vil understreke at kvotekjøp er en *kompensasjon* for eget utslipp, og vi regner ikke dette som et "miljøtiltak" i ordets rette forstand. Vi oppfordrer alle til å være varsomme og å benytte offentlig anerkjente kompensasjonsordninger.

Skreddersøm av miljøindikatorer for Hovedkontorer

Konsern, kommuner og fylkeskommuner som har tatt i bruk hovedkontormodellen kan nå legge til egendefinerte sjekkpunkter og indikatorer i miljørapporteringsystemet. Dette gir ledelsen effektive muligheter til å hente inn spesifikk og skreddersydd miljødata til virksomhetens rapporter og statistikker. For konkret pristilbud og mer informasjon, ta kontakt med Stiftelsen Miljøfyrtårn ved Arne Ranneberg-Nilsen, arne@miljofyrtarn.no eller Geir Morten Holtan, geir@miljofyrtarn.no.

Ofte stilte spørsmål

Må vi levere klima- og miljørapport?

Svar: Ja, det er et kriterium i «felles kriterier» og gjelder alle virksomheter. Årlig skal alle sertifiserte virksomheter levere klima- og miljørapport for fjoråret innen 1.april. Dette blir kontrollert av sertifisøren ved førstegangssertifisering og ved den 3-årige resertifiseringen.

Når er fristen for innlevering av klima- og miljørapporten?

Svar: Fristen er satt til 1. april, men vi tar imot miljørapporter fortløpende.

Vi blir sertifisert i 2017. Må vi likevel levere klima- og miljørapport for 2016?

Svar: Ja, "Felles kriterier" forutsetter at det er utarbeides en klima- og miljørapport ved førstegangs sertifisering. Dere gjør lurt i å støtte dere på konsulenten i dette arbeidet.

Vi er leietakere, og har ikke tilgjengelige energi- og/eller avfallstall. Skal vi fremdeles levere rapport?

Svar: Ja, lever det dere kan. Dersom tallene ikke er tilgjengelige, må dere skrive i handlingsplanen hva dere vil gjøre for å skaffe til veie nødvendig informasjon innen neste år. Alle energi- og avfallstall skal være på plass innen resertifiseringen.

Vi har spørsmål angående miljørapporten. Hvem henvender vi oss til?

Faglige henvendelser sendes til konsulenten og/eller kommunen. Dersom ingen av disse kan hjelpe, kan dere kontakte post@miljofyrtarn.no eller anette@miljofyrtarn.no

Vedlegg

Vedlegg 1: [Lov om årsregnskap m.v. \(regnskapsloven\)](#)

Vedlegg 2: [Lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet \(miljøinformasjonsloven\).](#)